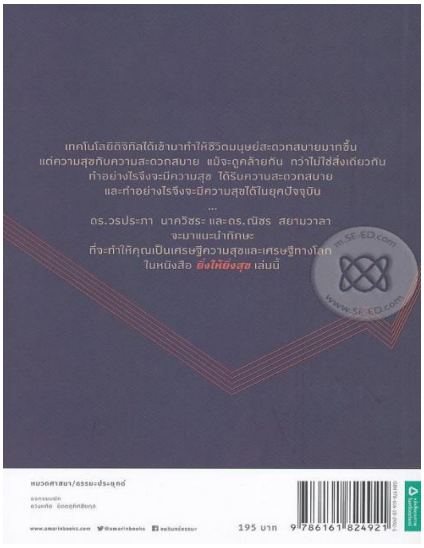
บทวิจารณ์หนังสือ
เรื่อง “ยิ่งให้ ยิ่งสุข”

ผู้เขียน: ดร. วรประภา นาควัชระ, ดร. ณัชร สยามวาลา
ผู้วิจารณ์: พระยุรศักดิ์ ยสวฑฺฒโน (ยิ่งสกุล)[1]

---

[1] นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่,
e-mail: yurasak.2528@gtmail.com

1. บทนำ

"ยิ่งให้ ยิ่งสุข" เป็นหนังสือหมวดศาสนา ธรรมประยุกต์ ที่มีเนื้อหากล่าวถึงการนำหลักธรรมคำสอนขั้นพื้นฐานในทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์เข้ากับหลักเศรษฐศาสตร์ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจ พร้อมที่จะรับมือกับสภาพสังคม และรูปแบบเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีการแข่งขันที่สูง เทคโนโลยีเข้ามาทำให้ชีวิตมนุษย์มีความสะดวกสบายมากขึ้น เพื่อให้คนในสังคมดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขที่ประเสริฐ ในภาคธุรกิจใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ได้กำไรตามสมควร และท้ายที่สุดทุกคนจะได้มีทรัพย์ทั้งทางโลกและทางธรรม เขียนโดยดร. ณัชร สยามวาลา และ ดร. วรประภา นาควัชระ หนังสือเล่มนี้มีทั้งหมด 9 บท จำนวน 132 หน้า บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าของผู้พิมพ์ผู้โฆษณา บรรณาธิการคือ ณิชมน ศัลยวุฒิ จินดารัตน์ ธรรมรงวุทย์ เป็นผู้ตรวจทานต้นฉบับ สุนทรีย์ ไกรวิจิตร เป็นผู้พิสูจน์อักษร ออกแบบปกโดย ดวงหทัย มิตตอุทิศชัยกุล แยกสีและพิมพ์ที่สายธุรกิจโรงพิมพ์ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) จัดจำหน่ายโดยบริษัทอมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์ จำกัด ในราคา 195 บาท

ประวัติของผู้เขียนท่านแรก คือ ดร. ณัชร สยามวาลา เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกสติเพื่อความสุขและการพัฒนาสมอง ด้านการศึกษา จบมัธยมศึกษาจากโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย ระดับปริญญาตรีจากคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เคยได้รับทุนไปศึกษาแลกเปลี่ยนและวิจัยที่มหาวิทยาลัยทัฟต์ส ฮาร์วาร์ด ออกซฟอร์ด วาเซดะ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านผลงานมีงานเขียนภาษาไทย เช่น วิถีดาบ วิถีเซน สำเร็จทางโลกเพราะสุขทางธรรม รักที่สุด จุดที่เป็น เป็นต้น งานแปลจากภาษาอังกฤษ เช่น สมองแห่งพุทธะ (Buddha's Brain: The Practical Neuroscience of Happiness, Love, and Wisdom) เป็นต้น งานแปลภาษาญี่ปุ่น เช่น สมองปิ้ง (Writing Revolution) เป็น

ต้น ปัจจุบัน (ปี 2560) เป็นนักเขียน นักแปล อาจารย์พิเศษ และโค๊ช ท่านที่สอง คือ ดร. วรประภา นาควัชระ ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์ยุคดิจิทัล ด้านการศึกษาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ (เกียรตินิยม) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาโทด้านเศรษฐศาสตร์ประยุกต์จาก University of Michigan (Ann Arbor) และปริญญาโทและเอกด้านเศรษฐศาสตร์จาก University of Southern California ด้านผลงานมีบทความวิชาการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการชั้นนำต่างประเทศ เช่น The Economic Journal, Applied Economics Letters และ Journal of Asian Economics เป็นต้น ปัจจุบัน (ปี 2560) เป็นอาจารย์ประจำที่คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. โครงสร้างและเนื้อหาของหนังสือ

ปกหนังสือ ยิ่งให้ ยิ่งสุข ใช้สีเข้มทำให้เป็นที่สะดุดตา เน้นใช้ตัวอักษรสื่อความหมายแทนการใช้รูปภาพ ตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่และมีสีที่ตัดกับพื้นหลังของหน้าปกทำให้มองเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การออกแบบตัวอักษรหน้าปกใช้เป็นตัวนูนออกมาเล็กน้อยทำให้รู้สึกดีในการสัมผัส ภายในใช้กระดาษโทนสีส้มเป็นหลักทำให้ดึงดูดความสนใจ และรู้สึกสบายตา มีการเขียนคำนำจากทั้งสำนักพิมพ์และจาผู้เขียน เนื้อหาภายในเป็นการกล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติตนในเป็น “เศรษฐีผู้มีความสุขในยุคดิจิทัล” ตามทัศนะทางพระพุทธศาสนา คือเป็นผู้สร้างคุณค่าให้กับโลก สามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงสูง และทักษะที่จะต้องมีคือ “สติ” ที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รู้เท่าทันจิตใจตนเอง ไม่ตกเป็นทาสของความโลภ ความโกรธ ความหลง โดยมีเนื้อหาทั้งหมด 9 บท พอที่จะสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

บทที่ 1 เศรษฐกิจดิจิทัลแบบพอเพียง ในบทนี้ได้กล่าวถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่มุ่งเน้นไปที่ความพอเพียง พอประมาณ ไม่โลภ ไม่เบียดเบียน มาปรับใช้กับเศรษฐกิจยุคดิจิทัล องค์ประกอบของหลักเศรษฐกิจพอเพียงนั้นเรียบง่าย และมีเพียง 3 ข้อ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน ประการแรก คือ ความพอประมาณ หมายถึง การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับที่พอประมาณ ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ตามทัศนะของพระพุทธศาสนาแล้วตรงกับแนวทางการปฏิบัติของ “สันโดษ” ความยินดีในสิ่งที่ตนมีอยู่ และการไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นคือการปฏิบัติตามแนวทางของ “ศีล” นั่นเอง ประการที่สอง คือ ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจในความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล ซึ่งตรงกับหลักของ “อริยสัจ 4 คือ การพิจารณาผลแล้วสาวไปหาเหตุ ประการที่สาม คือ มีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งตรงกับหลักของ “วิมังสา” ที่ต้องมีการไตร่ตรองให้รอบครอบ ทั้ง 3 ข้อนี้สรุปเหลือคำเดียวคือ “สติ” เพราะจะช่วยให้เป็นคนช่างสังเกต มีความเอาใจใส่ มีเมตตา และเข้าใจในเรื่องของกรรม การกระทำเช่นนี้ย่อมนำความสำเร็จและความสุขอย่างยั่งยืนมาให้

บทที่ 2 Sharing Economy เศรษฐกิจแบ่งปันแบบยิ่งให้ยิ่งได้ เศรษฐกิจแบ่งปัน หรือ Sharing Economy เป็นการนำเอาทรัพย์สินที่เจ้าของมีอยู่แล้วแต่ไม่ได้ถูกใช้งานอย่างเต็มที่มาสร้างรายได้ด้วยการให้ผู้อื่นเช่าหรือให้ยืมใช้ในช่วงเวลาที่เจ้าของไม่ได้ใช้ทรัพย์สินนั้น ไม่ว่าจะเป็นบ้านหรือรถแล้วยังมีการเอา “เวลาว่าง” ให้ผู้อื่นยืมไปใช้หรือว่าจ้างโดยการรับจ้างงานจิปาถะเล็ก ๆ น้อย ๆ หากมองในแง่ของเศรษฐศาสตร์ มีข้อดีคือทำให้ทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้ถูกใช้งานอย่างเต็มที่และคุ้มค่ามากขึ้น ช่วยลดการผลิตที่ไม่จำเป็น ทำให้ปริมาณขยะและมลพิษลดลง ส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากผู้ใช้บริการยังมีทางเลือกมากขึ้น ไม่ต้องเสียเงินจำนวนมากเพื่อซื้อทรัพย์สินมาครอบครอง และได้พบเพื่อนใหม่อีกด้วย ส่วน

ข้อเสีย คือ ธุรกิจแบบดั้งเดิม เช่น แท็กซี่ โรงแรม จะได้รับผลกระบทอย่างหนักซึ่งอาจจะทำให้ต้องมีลดการจ้างแรงงาน การผลิตและการก่อสร้างลดลง และปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ “ความไว้วางใจ” ที่ผู้ใช้บริการจะสามารถไว้วาใจผู้ให้บริการได้มากแค่ไหน ในส่วนมุมมองทางธรรมการทำธุรกรรมในเศรษฐกิจแบ่งปันนั้นเป็นการขัดเกลาความตระหนี่และช่วยให้ลายความยึดติดออกไปจากทรัพย์สินที่มือ และเศรษฐกิจแบ่งปันนั้นอยู่บนพื้นฐานของการให้ซึ่งกันและกัน เช่น การให้ความไว้ใจ ให้ความเคารพและไม่เบียดเบียนทรัพย์สินของผู้อื่น เป็นต้น

บทที่ 3 ระดับจิตใจของทุนมนุษย์ ทุนมนุษย์ในทางเศรษฐศาสตร์หมายถึง ความสามารถของมนุษย์ที่นำไปใช้ในการสร้างผลผลิตและการบริการต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจโดยครอบคลุมไปถึงความรู้ ทักษะ การบริหาร ประสบการณ์ สุขภาพ ที่ผ่านมาการพัฒนาทุนมนุษย์ทำได้โดยการพัฒนาในมิติทางด้านความรู้ ความสามารถ แต่มองข้ามมิติทางด้านจิตใจ หากมนุษย์หมั่นขัดเกลาจิตใจให้ความโลภ โกรธ หลง น้อยลง มีความละอายและเกรงกลัวต่อการทำชั่วไม่เบียดเบียนผู้อื่น รวมถึงไม่สนับสนุนและยกย่องการทำชั่วของผู้อื่น เพราะการพัฒนาทางด้านแรงงานต้องควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านจิตใจ สังคมจึงจะพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน

บทที่ 4 Gen Y กับ Start-up ในยุคดิจิทัลอย่างนี้ เด็กรุ่นใหม่ (Gen Y) หลายคนอยากเริ่มอะไรใหม่ ๆ ด้วยตัวเอง (Start-up) มีวิธีคิด ทัศนคติ และวิธีการทำงานที่อิสระ ออกจากกรอบเดิม ๆสำหรับ Gen Y ที่อยาก Start-up ให้ประสบความสำเร็จนอกจากทัศนคติที่ดีแล้ว ยังต้องมีวิสัยทัศน์สามารถวางแผนได้อย่างชัดเจน และสิ่งที่สำคัญอีกอย่างก็คือประสบการณ์ และหากภาคธุรกิจหรือองค์กรใหญ่ ๆ ต้องการ Gen Y เข้าไปทำงานและอยู่ได้นาน ๆ ก็จะต้องปรับเปลี่ยนการบริหารงานเป็นเจ้านายต้องทำตัวเป็นผู้ให้ที่ดีเป็นมิตรที่ดี และเปิดโอกาสให้เด็กรุ่นใหม่ได้มีอิสระในการคิดและการนำเสนอผลงานมากขึ้น

บทที่ 5 อยู่อย่าง Unicorn ปัจจุบันได้มีการนำยูนิคอร์น (Unicorn) สัตว์ในเทพนิยายแฟนตาซีแถบตะวันตกที่มีความพิเศษ ล้ำค่า และหาได้ยาก มาใช้ในเปรียบเทียบธุรกิจสตาร์ตอัพ (Start-up) ที่เติบโตอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ในวงการ Data Science หรือศาสตร์แห่งการนำข้อมูลขนาดใหญ่มาทำให้เป็นความรู้ที่มีประโยชน์ ก็ได้เริ่มนำคำว่ายูนิคอร์นมาใช้เปรียบเทียบคนที่มีเก่งทางด้านเทคโนโลยี คำนวณ การสร้างแบบจำลองทางสถิติ และที่สำคัญคือมีกรอบความคิดและชี้โอกาสทางธุรกิจจากข้อมูลได้ หากนำมาเปรียบเทียบกับมนุษย์อาจจะหมายถึงคนเก่ง มีความสามารถรอบด้าน มีวิสัยทัศน์ มีความพยายาม และหากจะให้เป็นยูนิคอร์นที่เป็นที่รักด้วยแล้ว คงต้องมีจิตใจดี มีน้ำใจ ไม่ถือตัว ไม่ยกตนข่มท่าน เป็นที่รักของคนทั่วไปเพิ่มเข้าไปอีก

บทที่ 6 กัลยาณมิตรในยุคดิจิทัล กัลยาณมิตร คือ ผู้ที่แนะนำประโยชน์ชักชวนให้คิดดี พูดดี ทำดี หลีกเลี่ยงการทำชั่ว พาไปสู่ทางที่เจริญ ในช่วงที่เรายังไม่รู้จักโซเชียลมีเดียกัลยาณมิตรคงหมายถึงคนที่ผ่านเข้ามาในชีวิต แล้วได้มีโอกาสใช้เวลาอยู่ร่วมกันเพื่อทำสิ่งที่ดีงาม แต่ในยุคดิจิทัลอย่างปัจจุบันที่ผู้คนเร่งรีบและมีเวลาจำกัด เราอาจใช้เวลาร่วมกับกัลยาณมิตรน้อยลง และมีโอกาสที่จะเจอกันในโลกของออนไลน์แทน เช่น การทักทายกันบน Facebook Instagram Line เป็นต้น อย่างไรก็ตามเราจะต้องมีสติ ลองพิจารณามิตรที่เข้ามาตามหลักของพระพุทธศาสนาที่กล่าวถึงมิตรแท้และมิตรเทียมไว้ และจงทำตัวเราเองให้มีคุณสมบัติตามลักษณะของมิตรแท้ ก็จะเป็นแรงดึงดูดให้ผู้ที่มีลักษณะเหมือนเราเข้ามาหาเราเอง

บทที่ 7 พ.ศ.2599 AI จะครองเมืองทุกวันนี้ปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI เข้ามามีบทในด้านการคิด การตัดสินใจ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมาก ด้านศักยภาพและความสามารถของ AI นี้ก็พัฒนาไปจนเหนือกว่ามนุษย์แล้ว เช่น AI ชื่อ AlphaGo สามารถเล่นหมากล้อมชนะแชมป์โลกที่เป็น

มนุษย์ได้ แต่ก็ยังมีความกังวลว่าจะไว้วางใจ AI ในเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรมได้มากแค่ไหน ความกังวลดังกล่าวที่จะไปพัฒนาที่จิตใจของมนุษย์ผู้ที่สร้าง หากจิตใจของผู้สร้างได้รับการพัฒนาดีแล้ว ความกังวลนี้ก็จะหมดไปด้วย

บทที่ 8 เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยเรื่องการจู่โจมทางไซเบอร์ ในช่วงปีที่ผ่านมาได้มีการระบาดของ Malicious Software เรียกสั้น ๆ ว่า Malware เป็นซอฟต์แวร์ที่มีเจตนาร้าย ถูกเขียนขึ้นเพื่อทำลายข้อมูล ขโมยข้อมูล หรือทำลายระบบ เช่น Ransomware หรือซอฟต์แวร์เรียกค่าไถ่ องค์ประกอบของการตัดสินใจก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ คือ ความท้าทาย การกลั่นแกล้ง ผลประโยชน์ที่ได้กับสิ่งที่จะเสียไป โอกาสที่จะถูกจับได้ ความรุนแรงของโทษ อาจมองในมุมของธุรกิจได้ว่าเป็นการปล่อยไวรัสเพื่อที่จะขายซอฟต์แวร์แอนตี้ไวรัส หรือธุรกิจด้านประกันภัยไซเบอร์เอง ในทัศนะของพระพุทธศาสนามองว่าการกระทำเช่นนี้เป็นการเบียดเบียนผู้อื่น ซึ่งมีผลมาจากกรรมเก่า สภาพแวดล้อม และการขาดสติ

บทที่ 9 เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยเรื่องการมีครอบครัว ในทางเศรษฐศาสตร์ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีครอบครัวไว้ว่า การหาคู่และจับคู่ที่ถูกใจเป็นไปได้ยาก มักมีอุปสรรค แต่เมื่อเจอกันแล้วพบว่าการอยู่ด้วยกันมีความสุขกว่าอยู่คนเดียวจึงตัดสินใจมาอยู่เป็นครอบครัว และจะมีลูกหรือไม่มีก็ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจภายใต้ข้อจำกัดที่มีของแต่ละบุคคลซึ่งแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนวิธีคิดอาจจะทำให้อะไรต่าง ๆ ดีขึ้นบ้าง ในทัศนะของพระพุทธศาสนากล่าวว่าคู่ชีวิตนั้นมีอยู่ 2 ประเภท คือ คู่แท้แต่ชาติปางก่อน คู่สร้างคู่สมในชาตินี้ โดยพิจารณาจากการมีศีล มีศรัทธา ความเสียสละ และปัญญาที่เสมอกัน และปฏิบัติตามหน้าที่ของสามีภรรยาก็จะสามารถทำให้ครอบครัวอยู่กันอย่างยั่งยืน

3. ประเด็นวิจารณ์

รูปแบบการนำเสนอ หนังสือเล่มนี้มีสองส่วน คือ ในส่วนของเนื้อหาที่เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์จะเป็นการนำเสนองานเขียนโดย ดร.วรปภา นาควัชระ ข้อมูลของเนื้อหาบางบทดัดแปลงมาจากบทความเดิมของ ดร.วรปภา นาควัชระ เอง ที่ทางเคยได้รับการตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ โดย ดร.ณัชร สยามวาลา เป็นผู้กล่าวเสริมต่อท้ายในบทต่าง ๆ ในประเด็นของแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

เมื่อเปิดดูเนื้อหาภายในเล่ม ชื่อบทและหัวข้อใช้ตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่กว่าอักษรปกติ และเน้นให้มีสีส้มเป็นหลัก ทำให้มองแล้วสะดุดตา ดึงดูดใจ น่าอ่านมากขึ้น ตัวอักษรของเนื้อหาใช้สีดำซึ่งตัดกับพื้นหนังสือที่มีสีอ่อนทำให้การอ่านสบายตา แต่จะเน้นข้อความที่สำคัญเป็นสีส้ม ตัวอักษรเป็นระเบียบไม่ชิดจนเกินไปทำให้อ่านง่ายขึ้น

ในการนำเสนอเนื้อหาบางส่วนได้มีการตั้งหัวข้อในลักษณะของการตั้งคำถามเป็นขึ้นมา เพื่ออธิบายเนื้อหาต่อไป เช่น คุณอยากเป็นเศรษฐีในยุคดิจิทัลไหม (หน้า 1) แล้วทำไมเราต้องเป็นเศรษฐีความสุข เป็นเศรษฐีเฉย ๆ ก็น่าจะพอแล้วไม่ใช่หรือในหน้าที่ 1 คุณอาจคิดว่า แล้วมันเกี่ยวอะไรกับฉันด้วย ไม่ไกลตัวไปหน่อยหรือในหน้าหน้าที่ 3 เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไรในหน้าที่ 6 ท่านอาจคิดว่าแนวคิดโลกสวยเหล่านี้นำไปใช้ได้จริงหรือ ทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จจริงหรือ ทำให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีความสุขกันจริงหรือในหน้าที่ 16 คุณรู้สึกอย่างไรบ้างเมื่ออ่านพบสถิติว่า 90% ของธุรกิจสตาร์ตอัพล้มเหลว ในหน้าที่ 57 เป็นต้น การตั้งคำถามเช่นนี้ทำให้ผู้อ่านได้มีส่วนร่วมในการคิดตามไปด้วย ทำให้การอ่านไม่น่าเบื่อ ดูน่าติดตามมากขึ้น

ในการอธิบายเนื้อหามีการยกตัวอย่างผู้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป ผู้ที่ปฏิบัติแล้วประสำความสำเร็จ ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

เช่น บริษัท Chuo Taxi ที่ดำเนินธุรกิจด้วยปรัชญาที่ว่า “ลูกค้ามาก่อน กำไรมาทีหลัง” ผู้คนจำนวนมากประทับใจในการบริการ ทำให้บริษัทก้าวขึ้นมาครองอันดับหนึ่งในตลาดแท็กซี่ในจังหวัดนะงะโนะ ในหน้าที่ 18 เรื่องราวของแพรนักเดินทางและคริสโตเฟอร์เจ้าของอพาร์เมนต์ผู้แบ่งห้องพักให้กับแพร ซึ่งทั้งคู่รู้จักกันผ่านเว็บไซต์ Airbnb ในหน้าที่ 28 - 29 เรื่องราววัฒนธรรมการฝึกงานด้านศิลปวัฒนธรรม งานฝีมือ ไปจนถึงอาชีพพ่อครัว เช่นร้านทำซูชิอันดับหนึ่งของญี่ปุ่น ในหน้าที่ 58 – 59 เป็นต้น

มีการเพิ่ม QR Code ในหน้าที่ 60 และ 72 เข้ามา เพื่อให้ผู้อ่านได้แสกนเข้าไปรับชมคลิปวิดีโอสั้นๆ เป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับเนื้อหา หรือเป็นแหล่งอ้างอิงให้กับเนื้อหา และช่วยให้ผู้อ่านได้เห็นภาพจริง ช่วยให้การอธิบายเนื้อหาให้มีความกระจ่างชัด ชัดเจน สามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาได้ง่ายขึ้น

รูปแบบวรรณกรรม เป็นงานเขียนชนิดร้อยแก้ว ข้อความที่แสดงเนื้อหาไม่กำหนดบังคับคำหรือฉันทลักษณ์ เนื้อหาเป็นงานเขียนเชิงประยุกต์ กล่าวคือเป็นการนำเอาแนวคิดหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้กับหลักเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจในสังคมยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันที่สูง เพื่อเป็นแนวทางในการการสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจให้คนในสังคมดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขทั้งทางโลกและทางธรรม

การใช้ภาษา ภาษาที่ใช้เป็นภาษาพูดทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนกำลังพูดคุยกับผู้เขียน เช่นในประโยคที่ว่า “คุณอาจคิดว่า แล้วมันเกี่ยวอะไรกับฉันด้วย ไม่ไกลตัวไปหน่อยหรือ” หรือ “หากคุณเป็นยูนิคอร์นอยู่แล้ว อยากลองกลายพันดูบ้างไหม คุณจะได้เป็นยูนิคอร์นที่รัก หากคุณไม่ใช่ยูนิคอร์นและไม่ได้ต้องการเป็น

ยูนิคอร์น คุณอยากลองแปลงร่างเป็นมนุษย์ที่เป็นที่รักไหม” เป็นภาษาที่ไม่สลับซับซ้อน ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ไม่เป็นวิชาการมากไป ทำให้ไม่น่าเบื่อ เนื้อหาภายในมีทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เช่น เศรษฐกิจแบ่งปัน (Sharing Economy) ปราสาทโบรณ (Castle)เกาะส่วนตัว (Private Island) ทุนมนุษย์ 6Human Capital) แบบจำลอง (Growth Model) ทุน (Capital) ที่ดิน (land) เป็นต้น เนื่องจากเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการประยุกต์แนวคิดของเศรษฐศาสตร์ให้เข้ากับหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา จึงมีการนำภาษาบาลีหรือการยกตัวอย่างจากพระไตรปิฎกมาใช้เขียนด้วย เช่น เสฏฐ แปลว่า ผู้ประเสริฐดีเลิศ ดีที่สุด ยอดเยี่ยม สีเลน โภคสมฺปทา ผู้มีศีลย่อมมีทรัพย์ จรญเจ นาธิคจฺเฉยฺย เสยฺยำ สทิสมตฺตโน เอกจริยำ มฬฺหำ กยิรา นตฺถิ พาเล สหายตา ฯ หากไม่ได้สหายผู้มีคุณเช่นกับตนหรือประเสริฐกว่าตนก็พึงทำการเที่ยวไปคนเดียวไว้ให้มั่น เพราะความเป็นสหายไม่มีในคนพาล ททมาโน ปิโย โหติ ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก พระพุทธองค์ได้ตรัสแนะนำไว้ในพระไตรปิฎกเล่มที่ 21 พระสุตันตปิฎก เล่มที่ 13 อังคุตรนิกาย จตุกกบาตรว่า “ศีลพึงรู้ได้ด้วยการอยู่รวมกัน ความสะอาด (ของจิตใจ) พึงรู้ได้ด้วยถ้อยคำ กำลังใจพึงรู้ได้ในยามอันตราย ปัญญาพึงรู้ได้ด้วยการสนทนา” เป็นต้น

ความทันสมัย เนื่องจากผู้เขียนเป็นนักเขียนที่หนังสือเล่มจัดได้ว่าเป็นนักเขียนรุ่นใหม่ เนื้อหาภายในหนังสือเล่มนี้จึงนี้มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ สถานการณ์ของสังคมโลกในยุคปัจจุบัน โดยเนื้อหาได้กล่าวถึง ระบบเศรษฐศาสตร์ที่มีการแข่งขัน และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ระบบดิจิทัลเขามามีบทบาทมากในวิถีชีวิต และในด้านธุรกิจไม่ว่าจะเป็น Sharing Economy หรือธุรกิจแบ่งปัน เรื่อง Gen Y กับ Start-Up ระบบ AI การจู่โจมทางไซเบอร์ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังได้มีการใส่ QR Code เข้ามาเพิ่มเพื่อเป็นการช่วยอธิบายรายละเอียดของเนื้อหา ทำให้ผู้อ่านได้เห็นภาพจริง และเข้าใจได้ง่ายขึ้นอีกด้วย

ความเหมาะสมกับผู้อ่าน หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ความรู้เกี่ยวกับระบบเศรษฐศาสตร์ในยุคปัจจุบันหรือยุคดิจิทัล ที่ปัจจุบันนี้เข้ามามีบทบาทมากในการดำเนินชีวิต และนำความหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาขั้นพื้นฐาน ไม่มีความซับซ้อนมาก สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย ซึ่งถือได้ว่าเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตของคนไทยมาตั้งแต่ในอดีต มาประยุกต์ให้สอดคล้องเหมาะสมกับการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัล ทำให้คนในสังคมดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขทั้งทางโลกและทางธรรม ดังนั้นหนังสือเล่มนี้จึงมีความเหมาะสมกับทุกเทศ ทุกวัย สามารถนำความรู้ที่ได้จากหนังสือเล่มนี้มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตามได้

แก่นเรื่องและหลักพุทธธรรม การรับมือและและสร้างความสุขให้กับตนเองการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันกันสูงขึ้น ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ของตนเองเป็นนั้น ตัวเราเองจะต้องรู้จักพอเพียงพอประมาณ ยินดีในสิ่งที่ได้ พอใจในสิ่งที่มี ไม่โลภมาก รู้จักเหตุรู้จักผล ไม่เบียดเบียนหรือสร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพหน้าที่การงาน คิดถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ รู้จักช่วยเหลือแบ่งปัน หรือเป็นผู้ให้ โดยไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทน เพราะจะทำให้เรารู้สึกสบายใจ ยิ่งให้ก็เหมือนกับยิ่งได้รับ และยังเป็นการขัดเกลาจิตใจให้ปราศจากความตระหนี่ และที่สำคัญที่สุดคือต้องมีสติรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลก รู้เท่าทันชีวิต รู้เท่าทันใจตนเองเมื่อมีสิ่งเร้าเข้ามากระทบ สามารถยอมรับทุกสิ่งที่มันเป็นอยู่ร่วมกับมันและครองตนได้อย่างมีความสุขเสมอต้นเสมอปลาย ไม่ตกเป็นทาสของความโลภ โกรธ หลง ดังที่ท่านติช นัท ฮันห์ กล่าวไว้ว่า “There is on way

to happiness. Happiness is the way" ขอเพียงมีสติในทุก ๆ ก้าว ทุก ๆ ลมหายใจ ท่านก็จะมีความสุข ไม่ว่าจะในระบบเศรษฐกิจยุคไหน และขอเพียงท่านทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของท่านไปด้วยความสุข ท่านก็จะประสบความสำเร็จเอง

ความเหมาะสมกับผู้อ่าน หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ความรู้เกี่ยวกับระบบเศรษฐศาสตร์ในยุคปัจจุบันหรือยุคดิจิทัล ที่ปัจจุบันนี้เข้ามามีบทบาทมากในการดำเนินชีวิต และนำความหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ขั้นพื้นฐาน ไม่มีความซับซ้อนมาก สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย ซึ่งถือได้ว่าเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตของคนไทยมาตั้งแต่ในอดีต มาประยุกต์ให้สอดคล้อง เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัล ทำให้คนในสังคมดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขทั้งทางโลกและทางธรรม ดังนั้นหนังสือเล่มนี้จึงมีความเมาะสมกับทุกเทศ ทุกวัย สามารถนำความรู้ที่ได้จากหนังสือเล่มนี้มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตามได้

การออกแบบ ปกหนังสือมุ่งสื่อสารข้อมูลโดยใช้คำ หรือข้อความที่เป็นตัวอักษร เพราะตัวอักษรจะมีบทบาทสำคัญมาก ปกหนังสือที่โดนใจจะต้องมีข้อความ หรือคำคมที่อ่านแล้วสะดุดใจ หรือมีการออกแบบตัวอักษรที่แปลกใหม่ในการถ่ายทอดข้อมูล ออกแบบตัวอักษรให้มีความสะดุดตาและให้ความรู้สึกที่สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้ตัวอักษรที่อ่านได้ชัดเจน เห็นได้แต่ไกล ข้อความถูกต้องตรงตามความหมาย มีหลักการเลือกใช้สีที่เด่น มีความสดเข้มของสี คำนึงเสมอว่าตัวอักษรเป็นเสมือนภาพ ออกแบบให้มีความเด่นชัด โดยใช้องค์ประกอบของทัศนธาตุในเรื่องรูปร่าง รูปทรง และพื้นผิว การออกแบบที่มีเฉพาะตัวอักษรนั้น ผู้สร้างสรรค์ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาค่อนข้างมาก เพราะต้องใช้คำน้อยแต่ให้ได้ความหมายลึกซึ้ง ซึ่งอาจใช้องค์ประกอบทางการคิด 3 ประการ มาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ คือ

1. ทำอย่างไรจึงจะสร้างความเร้าใจเมื่อได้เห็น
2. ทำอย่างไรจึงจะเกิดความเข้าใจความหมายร่วมกันได้เมื่อได้ รับรู้
3. ทำอย่างไรจึงจะโน้มน้าวจิตใจต่อการรับรู้

รูปแบบอ้างอิง ผู้เขียนได้อ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลโดยอ้างอิงในส่วนด้านล่างของหน้ากระดาษ ที่มีการระบุชื่อผู้เขียน ชื่อวารสาร วันเดือนปีที่พิมพ์ เช่น ดัดแปลงมาจากบทความเดิมของ ดร. วรประภา นาควัชระ ซึ่งเคยตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2559 เป็นต้น ในบางอ้างอิงเป็นการอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติมจากเนื้อหาที่ได้เขียนไว้ เช่น สตาร์ตอัพต่างชาติที่ยกตัวอย่างมานี้เป็นสตาร์ตอัพระดับ Unicorn คือ สาร์ตอัพดาวรุ่งที่เติบโตจนมีมูลค่าเกิน 1 พันล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ (แต่ยังไม่จดทะเบียนเข้าตลาดหลักทรัพย์) เป็นต้น

4. บทสรุป และข้อเสนอแนะ

หนังสือยิ่งให้ยิ่งสุข มีเนื้อหาที่กล่าวถึงการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ระบบ AI เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิต ทำให้มีความสะดวกสบายมากขึ้น การเติบโตของภาคธุรกิจเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการแข่งขันในด้านต่าง ๆ ที่สูงขึ้นตามไปด้วย แต่ทางด้านจิตใจกลับไม่ได้พัฒนาตามไปด้วย หลายคนยังตกอยู่ในอำนาจของความโลภ ไม่รู้จักพอ ความโกรธ ไม่รู้จักให้อภัย และยังหลงยึดติดกับผลประโยชน์ส่วนตน แล้วชีวิตจะมีความสุขอย่างแท้จริงได้อย่างไร

เมื่อพิจารณาดูแล้วหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติในเกิดความสุขที่ประเสริฐ เป็นสุขที่ไม่ยึดติด รู้จักปล่อยวาง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นได้อย่างแท้จริงได้ สิ่งสำคัญที่จะต้องมี

ในการรับมือในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้คือ สติ อาจกล่าวได้ว่า สติ คือ ทักษะที่จำเป็นสำหรับโลกอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลง การมีสติรู้ตัวอยู่กับปัจจุบัน จนกระทั่งเกิดปัญญาเข้าใจโลก เข้าใจทุกการเปลี่ยนแปลง การมีสติช่วยให้เราไม่ประมาท สติจะเป็นเครื่องมือรับการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะใหญ่หรือเล็กรวดเร็วแค่ไหน ดังนั้นความสุขที่ประเสริฐจะเกิดได้ด้วยการไม่ยึดติดและมีสติอยู่ตลอดเวลา

เอกสารอ้างอิง

ณัชร สยามวาลา, วรประภา นาควัชระ. (2560). *ยิ่งให้ ยิ่งสุข.* กรุงเทพฯ: บริษัท อมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์ จำกัด.